

Beslut om införande av automatiserat beslutsförfarande

Beviljande av körkortstillstånd i e-tjänsten

Detta är ett beslut om införande gällande automatiserat beslutsförfarande som avses i 28 d § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019). Bestämmelser om förutsättningarna för införande av automatiserat avgörande av ärenden finns i 8 b kap. i förvaltningslagen (434/2003) och 6 a kap. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen.

Ärenden som avgörs automatiserat

I körkortslagen (386/2011) föreskrivs om körkort som krävs för att framföra motordrivna fordon i vägtrafik i Finland. Körkortet är ett intyg över att personen har rätt att framföra det motordrivna fordon som körkortet anger. Körkortslagen innehåller också bestämmelser om det körkortstillstånd som behövs för att få körkort.

Körkortstillstånd är en förutsättning för att delta i förarexamen (54 §). Dessutom beviljas körkortstillstånd då körkortet förnyas. I körkortslagen föreskrivs om att ansöka om körkortstillstånd (9 §), bilagor till ansökan (10 §) och förutsättningar för körkortstillstånd (12 §).

Ansökan om körkortstillstånd kan göras elektroniskt. Körkortstillstånd får i regel beviljas tidigast ett år innan sökanden uppfyller ålderskravet för körkortskategorin. Körkortstillstånd för kategori B kan undantagsvis beviljas redan två år innan ålderskravet är uppfyllt. Till ansökan ska fogas bl.a. ett fotografi av sökanden samt sökandens namnteckningsprov och en försäkran om att sökanden inte har körförbud i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen (EU) eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). För beviljande av körkortstillstånd ska sökanden påvisa att de medicinska kraven för körkort uppfylls på det sätt som beskrivs i beskrivningen av tjänsten, om inte något annat föreskrivs genom lag. Beviljande av körkortstillstånd förutsätter att sökanden inte har körförbud eller temporärt körförbud i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat. En person kan endast ha ett körkort som beviljats i en EU- eller EES-stat eller något annat körkort som utfärdats utomlands och som godkänns i Finland.

Förutsättningarna för beviljande av körkortstillstånd kontrolleras i trafik- och transportregistret som förvaltas av Transport- och kommunikationsverket Traficom. Körkortstillstånd beviljas i e-tjänsten enbart utifrån bestämmelserna i körkortslagen. De personuppgifter som behövs för ansökan om och beviljande av körkortstillstånd fås från befolkningsdatasystemet vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, uppgifterna om körrätt från Transport- och kommunikationsverkets trafik- och transportregister och ansikts- och namnteckningsbilder antingen från polisens passfotoregister eller trafik- och transportregistret. Uppgifter om huruvida de medicinska kraven uppfylls, som behövs i vissa fall, finns i ett elektroniskt läkarutlåtande som är tillgängligt i FPA:s patientdatalager.

När körkortstillstånd beviljas elektroniskt görs ingen prövning från fall till fall och artificiell intelligens används inte. Det automatiserade beslutsförfarandet grundar sig på dokumenterade behandlingsregler som fastställts på förhand. Reglerna beskriver processen för beviljande av körkortstillstånd i e-tjänsten och avgörandet av ansökan vid automatiserad behandling av uppgifter. I behandlingsreglerna beskrivs bland annat sådana variabler som påverkar åtkomsten och genomförandet av e-tjänsten samt faktorer som påverkar innehållet i det automatiserade avgörandet. I behandlingsreglerna beskrivs dessutom hur och med vilka uppgifter det automatiserade avgörandet bildas.

Körkortslagen föreskriver inget omprövningsförfarande för beslut om körkortstillstånd. Förfarandet rör ingen annan part. Enligt 95 § i körkortslagen ges sökanden ingen besväransvisning när ett körkort eller ett annat tillstånd beviljas i enlighet med ansökan. Eftersom körkortstillstånd alltid beviljas i enlighet med ansökan i tjänsten och ansökan inte rör någon annan part, ges ingen besväransvisning.

Att ansöka om körkortstillstånd är ett ansökningsärende som inleds på partens eget initiativ. I automatiserade avgöranden som gäller beviljande av körkortstillstånd riktas beslutsförfarandet till den som ansökt om körkortstillstånd. Beviljandet av körkortstillstånd grundar sig på lagen. Ansökan om körkortstillstånd behandlas enligt likställighetsprincipen.

Införande

Ett beslut om införande enligt 28 d § ska fattas inom 18 månader från lagens ikraftträdande av det automatiska beslutsförfarande som tillämpades innan 6 a kap. i informationshanteringslagen trädde i kraft för att avgörandeförfarandet ska kunna fortsätta.

Automatiserat beslutsförfarande som gäller beviljande av körkortstillstånd i e-tjänsten har införts i augusti 2017 gällande höjning och förnyande av körkort samt i juli 2018 gällande ansökan om det första körkortet. På dessa tillämpas en övergångsperiod för automatiserat beslutsförfarande enligt lagen om informationshantering.

I det automatiska beslutsförfarandet för beviljande av körkortstillstånd i e-tjänsten uppfylls kraven som gäller införande av automatiserat beslutsförfarande i förvaltningslagen och lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen.

Motiveringar till införandet av automatiserat beslutsförfarande

Transport- och kommunikationsverket anser att verksamhetsprocessen uppfyller de lagstadgade kraven som gäller innehåll och förfarande och att de har dokumenterats och testats noggrant. Det automatiserade beslutsförfarandet uppfyller kraven som gäller rättsskydd och god förvaltning samt de lagstadgade förutsättningarna.

Dataskydd och rättsskyddsmedel

Det automatiserade beslutsförfarandet ska uppfylla kraven i artikel 22 i EU:s allmänna dataskyddsförordning (EU 2016/679, nedan dataskyddsförordningen). Enligt dataskyddsförordningen har en person (registrerad) rätt att kräva personlig kontakt när uppgifterna behandlas. Denna rätt har tillgodosetts med rättsskyddsförutsättningen enligt 53 f § i förvaltningslagen så att en person kan

begära omprövning av ett automatiserat avgörande genom en omprövningsbegäran. Ett automatiserat avgörande (beslut) omfattar separata anvisningar för begäran om omprövning. I ett automatiserat beslutsförfarande meddelas att ärendet har avgjorts automatiserat.

Enligt 53 f § i förvaltningslagen förutsätts inget omprövningsförfarande när en parts yrkande godkänns i ett automatiserat beslutsförfarande och ärendet inte rör någon annan part.

Handlingar som ligger till grund för beslutet om införande

Transport- och kommunikationsverket har bedömt och genomfört kraven som gäller införande av ett automatiserat beslutsförfarande på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen och lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen. Detta beslut om införande grundar sig på följande handlingar:

1. Behandlingsregler för automatiserat beslutsförfarande
2. Praxis för kvalitetskontroll och -tillsyn samt behandling av felsituationer vid automatiserade beslutsförfaranden
3. Dokumentation av uppgiftsfördelningen

Tillämpade bestämmelser

EU:s allmänna dataskyddsförordning 2016/679, artikel 22

Förvaltningslag (434/2003) 53 e–g §

Lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) 28 a–g §

Körkortslag (386/2011) 9 §, 10 §, 12 §, 54 §, 95 §

Sökande av ändring

Detta beslut får inte överklagas genom besvär (lag om rättegång i förvaltningsärenden 6 §)

Mer information

Detta beslut om införande är tillgängligt på Transport- och kommunikationsverkets webbplats.

Mer information om automatiserat beslutsförfarande kan begäras på adressen registrator@traficom.fi

Beslutsfattarens och föredragandens underskrifter

Detta dokument har undertecknats elektroniskt. Transport- och kommunikationsverket (Traficom) 29.10.2024. Signaturen kan verifieras med en läsare som stöder elektroniska signaturer eller hos Traficoms registratorskontor.

Henna Antila
avdelningschef

Sini Pajari
sakkunnig